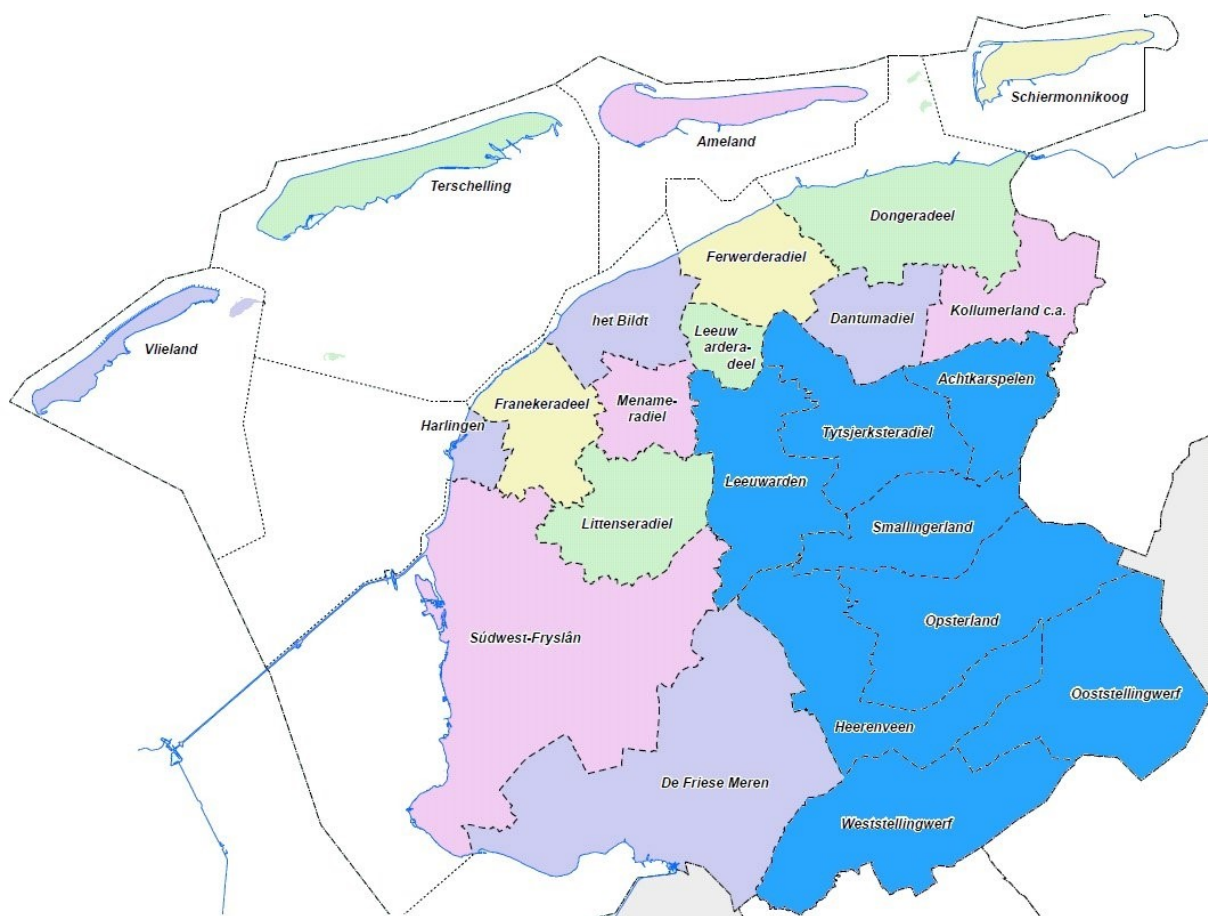

GR Sw "FRYSLÂN"

Jaarstukken 2016

1	ALGEMEEN	4
2	VAN DE VOORZITTER	5
3	BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR	6
3.1	Algemeen bestuur	6
3.2	Jaarovereenkomst	6
3.3	De toekomst van de sociale werkvoorziening	6
3.4	Uitbetaling achterstallig loon	6
3.5	Cliëntenraad	6
4	JAARVERSLAG	7
4.1.1	Algemeen	8
4.1.2	Ontwikkeling van binnen naar buiten	8
4.1.3	Personele bezetting	8
4.1.4	Ziekteverzuim	9
4.2	Resultaatanalyse	11
4.2.1	Algemeen	11
4.2.2	Subsidie gemeenten uitvoering Wsw	11
4.2.3	Bonus Begeleid Werken	11
4.2.4	Loon- en personeelskosten Sw	12
4.2.5	Loonkosten ambtelijk	12
4.2.6	Financieringskosten	12
4.3	Verplichte paragrafen BBV	13
4.3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	13
4.3.2	Onderhoud kapitaalgoederen	13
4.3.3	Financiering	13
4.3.4	Ratio's	14
4.3.5	Verbonden partijen	14
4.3.6	Bedrijfsvoering	14

4.3.7	Rechtmatigheid	14
5	JAARREKENING	16
5.1	Balans per 31 december 2016	17
5.2	Overzicht van baten en lasten 2016	18
5.3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	19
5.4	Toelichting op de balans	21
5.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	24
5.6	Kengetallen	28
5.7	Overzicht verdeling subsidiebijdragen	28
6	OPMAAK EN VASTSTELLING	29
7	NORMENKADER RECHTMATIGHEID 2016	30
8	SAMENSTELLING VAN ALGEMEEN BESTUUR PER 31 DECEMBER 2016	31
9	CONTROLEVERKLARING	32
	BIJLAGE: VERANTWOORDINGSINFORMATIE BEZETTING WSW 2016	33

1 Algemeen

De Gemeenschappelijke Regeling Sociale Werkvoorziening 'Fryslân' (GR Sw 'Fryslân') is een samenwerkingsverband van de gemeenten Achtkarspelen, Heerenveen, Leeuwarden, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Tytsjerksteradiel en Weststellingwerf.

De GR Sw 'Fryslân' heeft tot doel de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en daaruit voortvloeiende voorschriften uit te voeren voor de acht aangesloten gemeenten. De uitvoering van de Wsw heeft het bestuur van de GR opgedragen aan Caparis NV.

Het bestuur van de GR wordt gevormd door leden van de colleges van B&W van de aangesloten gemeenten. Het bestuur voert de regie op de uitvoering van de Wsw en vergadert gemiddeld vijfmaal per jaar, waarbij ook de algemeen directeur van Caparis NV aanwezig is als adviseur van het bestuur.

2 Van de voorzitter

Voor u ligt de programmaverantwoording en de jaarrekening 2016 van de GR SW 'Fryslân'.

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Tegelijkertijd is de Wet sociale werkvoorziening gewijzigd en is instroom in de sociale werkvoorziening niet meer mogelijk. Dit betekent dat de sociale werkvoorziening op termijn zal verdwijnen.

Het stoppen van de instroom heeft niet alleen gevolgen voor de GR, maar ook voor de uitvoeringsorganisatie, Caparis NV. De opdracht van de GR aan Caparis NV zal immers kleiner worden.

Het bestuur van de GR heeft begin 2016 de ontwikkelrichting voor de komende jaren vastgesteld, omdat het niet wenselijk is om een langjarig proces in te gaan van afbouw door natuurlijk verloop alleen.

Het lag in de bedoeling dat Caparis NV in 2016 een transitieplan c.q. uitvoeringsplan zou opstellen om de ontwikkelrichting om te zetten in concrete plannen. Door allerlei interne ontwikkelingen bij Caparis NV is dat niet gelukt. Het bestuur van de GR betreurt dit zeer, en wil het transitieplan nu uiterlijk begin 2017 ontvangen.

Het bestuur is ingenomen met de goede resultaten die Caparis NV ook in 2016 heeft behaald. Een stabiele bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het bieden van een goede en veilige werkplek aan de medewerkers.

Engbert van Esch
Voorzitter GR SW 'Fryslân'

3 Bericht van het dagelijks bestuur

3.1 Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur wordt gevormd door een lid van de colleges van B&W van alle aangesloten gemeenten. Het algemeen bestuur is in 2016 vier keer bij elkaar geweest, het dagelijks bestuur vergaderde zesmaal. In de vergaderingen is veel aandacht besteed aan de toekomstige uitvoering van de sociale werkvoorziening, in verband met de nieuwe regelgeving vanuit de Participatiewet.

3.2 Jaarovereenkomst

Ook voor 2016 hebben de GR Sw 'Fryslân' en Caparis NV een jaarovereenkomst gesloten. In de jaarovereenkomst zijn – zoals gebruikelijk – kengetallen en prestatie-indicatoren vastgesteld. Gezien de ontwikkelingen in de sociale werkvoorziening, zoals stoppen van de instroom en afbouw, wordt het steeds lastiger om een goede prognose te maken. Het plafond van het aantal detacheringen is in de bestaande situatie wel in zicht, er zijn niet heel veel ontwikkelingsmogelijkheden meer.

3.3 De toekomst van de sociale werkvoorziening

Begin 2016 heeft het algemeen bestuur van de GR de toekomstige ontwikkelrichting voor de sociale werkvoorziening vastgesteld. De ontwikkelrichting is gebaseerd op drie pijlers:

1. gemeenten blijven beschut werken in het kader van de Wsw gezamenlijk uitvoeren bij Caparis NV;
2. overige activiteiten van Caparis NV worden versneld, maar verantwoord afgebouwd;
3. Caparis NV kan activiteiten, anders dan beschut werken in het kader van de Wsw uitvoeren in een nieuwe entiteit.

In dit veranderingsproces staat voorop dat er oog moet zijn voor de mensen die het aangaat, en voor het behoud van werkgelegenheid.

In 2017 moet de ontwikkelrichting verder worden uitgewerkt in een businessplan.

3.4 Uitbetaling achterstallig loon

Na de constatering dat, door een foutieve toepassing van de cao, aan een aantal medewerkers gedurende enige tijd te weinig loon is uitbetaald, heeft Caparis NV er alles aan gedaan om deze fout te herstellen. De achterstallige betalingen zijn grotendeels afgerond in 2016, begin 2017 zullen de laatste betalingen worden afgerond. De betalingen worden geboekt via de jaarrekening van de GR, maar komen ten laste van Caparis NV.

Het bestuur is blij dat deze kwestie naar tevredenheid is afgerond.

3.5 Cliëntenraad

In het verslagjaar is de SW-Raad vijf keer in vergadering bijeen geweest.

De belangrijkste aandachtspunten zijn de uitvoering van de Participatiewet, met name het beschut werken, de detachering en hoe de belangen van de SW medewerkers goed gewaarborgd kunnen worden. De voorzitter en de secretaris van de GR hebben in twee vergaderingen een toelichting gegeven op de notitie “Herstructurering Sociale Werkvoorziening” en de ontwikkelingen in de organisatie van Caparis NV.

De onafhankelijke voorzitter onderhoudt contacten met de gemeentelijke cliëntenraden in de acht gemeenten. In deze gemeenten is de cliëntenparticipatie verschillend vormgegeven.

Tweemaal is de voorzitter aanwezig geweest bij de GR-vergaderingen. Ook heeft zij contact met het FSU en bezoekt de themabijeenkomsten die een raakvlak hebben met de Participatiewet.

Vier keer is er overleg geweest met de SW Adviesraad in de drie Noordelijke provincies, waarin de volgende onderwerpen aan de orde zijn geweest: vormgeving van onafhankelijke cliëntenondersteuning en beschut werken.

Het overleg met de Ondernemingsraad is weer opgestart.

Twee leden en de voorzitter hebben deelgenomen aan de cursus “Meedoen”, georganiseerd door het LFB.

4 Jaarverslag

- Programmaverantwoording
- Resultaatanalyse
- Verplichte paragrafen BBV

4.1.1 Algemeen

Het bestuur van de GR Sw 'Fryslân' heeft de uitvoering van de Wsw voor de acht aangesloten gemeenten opgedragen aan Caparis NV. In dit hoofdstuk wordt de omvang van die opdracht tot uitdrukking gebracht en de mate waarin Caparis NV die opdracht heeft kunnen realiseren. Met ingang van 1 januari 2015 is instroom in de Wsw niet meer mogelijk. Dit heeft er onder andere toe geleid dat er met ingang van 2015 geen sprake meer is van een taakstelling en wachtlijst.

4.1.2 Ontwikkeling van binnen naar buiten

In de jaarovereenkomst tussen de GR Sw 'Fryslân' en Caparis NV zijn de volgende doelstellingen met betrekking tot de werkladder opgenomen:

Trede werkladder	Min	Max
Detacheringen/Begeleid Werken	34,5%	35,5%
Beschut buiten	12,0%	12,5%
Beschut binnen	52,0%	53,0%

In onderstaand overzicht is de stand per 31 december 2016 vergeleken met de opdracht van de GR en de eindstand 2015. Gemakshalve is in onderstaande tabel in de kolom opdracht ultimo 2016 het gemiddelde percentage van de doelstelling opgenomen.

Beweging van binnen naar buiten						
Pl. Obv werkladder (in SE's)	Eindstand 2015		Opdracht ultimo 2016		Stand 2016	
	Se	%	Se	%	Se	%
Groepsdeta/Deta/BW	808,7	36,5%	761,2	35,0%	789,4	36,4%
Beschut buiten	293,2	13,3%	267,5	12,3%	289,9	13,4%
Beschut binnen	1111,8	50,2%	1146,3	52,7%	1087,4	50,2%
Totaal	2213,7	100,0%	2175,0	100,0%	2166,7	100,0%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het aandeel Deta/BW ultimo 2016 36,4% bedraagt (ultimo 2015: 36,5%). Caparis NV heeft hiermee de opdracht van de GR ruimschoots weten te realiseren. Omgerekend naar fte (en Se) zijn per 31 december 2016 circa 735 fte (789 Se) werkzaam bij een reguliere werkgever door middel van detachering of begeleid werken. Dit is 35 fte lager in vergelijking met de eindstand 2015 (770 fte). De oorzaak hiervan is dat er geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt, maar dat er wel sprake is van verloop (pensionering, overlijden, enzovoorts). Het gerealiseerde aandeel beschut komt vrijwel overeen met de doelstelling.

4.1.3 Personele bezetting

In de onderstaande tabel is de bezetting van Sw-medewerkers en kadermedewerkers met een ambtelijke aanstelling bij de GR Sw 'Fryslân' weergegeven (de begroting 2016 betreft de gewijzigde begroting):

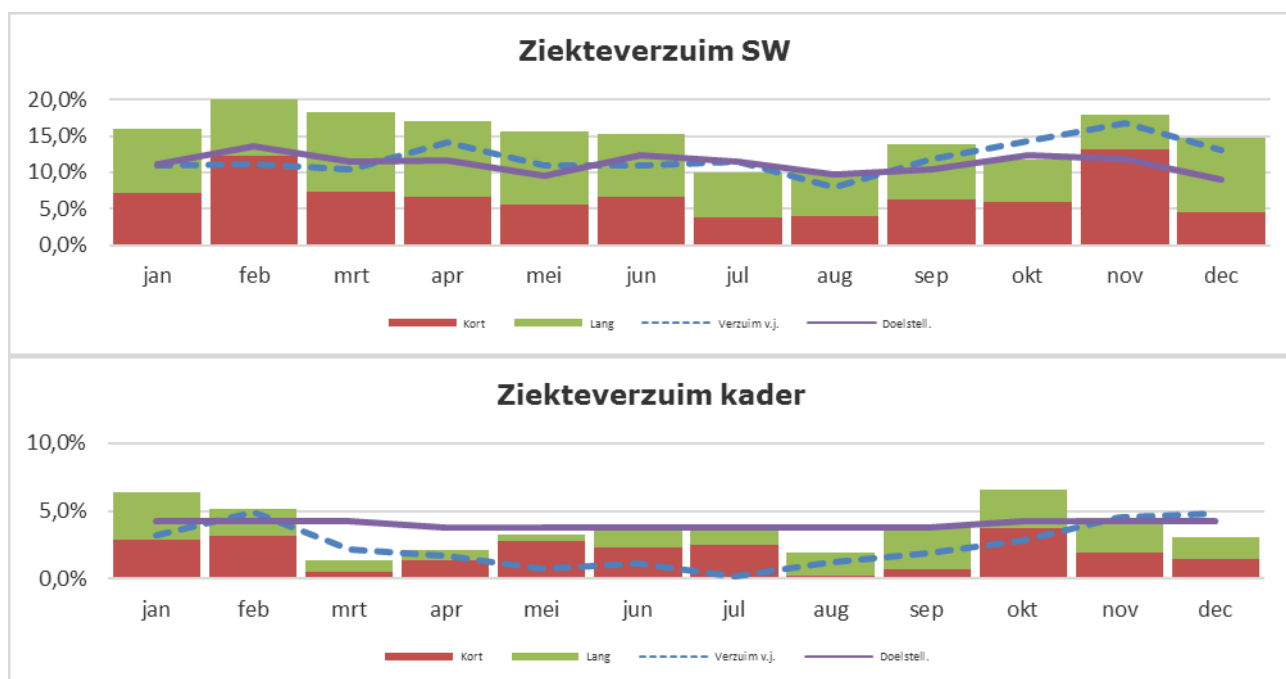
Bezetting		Gew. begr 2016	Feit 2016	Feit 2015	Δ feit '15
Sw-medewerkers in dienst	Se	2.031	2.018	2.117	99-
	fte	1.910	1.895	1.993	98-
					-
Aantal Begeleid Werken	Se	141	144	145	1-
	fte	128	129	130	1-
Kader (ambtelijk)	fte	76	72	77	5-

Uit het overzicht op de vorige pagina blijkt dat het aantal Sw-medewerkers in 2016 is gedaald met 99 fte. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat er met ingang van 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt als gevolg van wetswijzigingen. Wel is sprake van verloop (pensionering, ontslag, overlijden, enzovoorts). Het aantal Sw-medewerkers geplaatst via een Begeleid Werken-contract is, in tegenstelling tot de jaren 2014 en 2015, niet verder gestegen.

Het aantal ambtelijke kadermedewerkers is in 2016 met 5 fte gedaald. Doordat er voor kaderpersoneel geen nieuwe dienstverbanden door de GR Sw 'Fryslân' worden afgesloten, zal het aantal ambtelijke kadermedewerkers de komende jaren verder dalen.

4.1.4 Ziekteverzuim

In onderstaande grafiek wordt het verloop van het ziekteverzuim gedurende 2016 per maand weergegeven.

In onderstaande tabel is het ziekteverzuim in percentages weergegeven. In deze tabel is onderscheid gemaakt tussen ziekteverzuim Sw en ziekteverzuim kader, zowel kort als lang verzuim.

		Feit heel 2015	Feit heel 2016	Doel heel 2016
Sw	kort	5,0%	5,0%	5,7%
	lang	8,2%	8,7%	7,2%
	totaal	13,2%	13,7%	12,9%
Kader	kort	1,4%	1,9%	2,6%
	lang	1,1%	1,9%	0,5%
	totaal	2,5%	3,8%	3,1%

Het kortdurend ziekteverzuim Sw bedraagt 5,0% en is 0,7% lager dan begroot en gelijk aan 2015. Ook het kort verzuim kader is lager dan begroot en komt op 1,9%. Ten opzichte van 2015 is het kort verzuim echter 0,5% toegenomen.

In zijn algemeenheid kan worden geconcludeerd dat het ziekteverzuim voornamelijk lang verzuim betreft. Er is een grote groep Sw-medewerkers die langdurig ziek is (doel: 7,2%, realisatie 8,7%) en dit beperkt de mogelijkheden aanzienlijk om het gemiddelde percentage te verlagen. Er is geen sluitende verklaring voor het hogere aantal langdurig zieken. Uit landelijk onderzoek blijkt dat de bij de GR Sw 'Fryslân' aangesloten gemeenten procentueel meer Sw-medewerkers met een ernstige arbeidshandicap hebben (GR Sw 'Fryslân': 25%, landelijk 12%). Vermoed wordt dat hier een relatie ligt met de hoogte van het ziekteverzuim.

Caparis NV is in 2014 gestart met het verder optimaliseren van het verzuimbeheer; dit naar aanleiding van een uitgevoerde externe evaluatie. We constateren dat dit in 2015 tot een verlaging van het verzuim heeft geleid maar dat dit in het verslagjaar toch weer iets is gestegen. Daarmee wordt nog weer eens aangetoond dat aandacht in zijn algemeenheid en aandacht voor verzuim specifiek een continu element dient te zijn in de dagelijkse werkzaamheden van het management.

4.2 Resultaatanalyse

4.2.1 Algemeen

Het bedrijfseconomische deel van de Wsw is aan Caparis NV uitbesteed. Dat heeft tot gevolg dat een aantal zaken niet in dit jaarverslag opgenomen wordt. Het jaarverslag geeft dus geen beeld van de bedrijfsmatige aspecten van de uitvoering van de Wsw in ons werkgebied; daarvoor is ook kennisname van het jaarverslag van Caparis NV nodig.

De begroting voor het jaar 2016 is door het algemeen bestuur van de GR goedgekeurd op 19 juni 2015. Als gevolg van een hogere uitstroom in 2015 is de verwachte personele bezetting voor 2016 naar beneden bijgesteld. De effecten hiervan zijn in de begrotingswijziging van 18 maart 2016 weer gegeven en zijn in juni 2016 vastgesteld.

4.2.2 Subsidie gemeenten uitvoering Wsw

De bij de GR Sw 'Fryslân' aangesloten gemeenten zorgen voor de financiering van de GR Sw 'Fryslân'. Deze financiering wordt hoofdzakelijk gebruikt ter dekking van de loon- en overige personeelskosten van de Sw-medewerkers. Ter (gedeeltelijke) dekking van de GR Sw 'Fryslân', ontvangen de gemeenten een bijdrage van het Rijk. Het resterende deel voor de dekking wordt door de gemeenten uit eigen middelen bijgedragen. Naast de subsidie van de bij de GR Sw 'Fryslân' aangesloten gemeenten, ontvangt de GR Sw 'Fryslân' ook een bijdrage van overige gemeenten die Sw-medewerkers via de GR Sw 'Fryslân' hebben geplaatst bij Caparis NV.

De totaal ontvangen subsidie is € 224.000 lager dan begroot (realisatie: € 62.558.000/gewijzigde begroting: € 62.782.000). De belangrijkste oorzaak ligt in een lagere realisatie van het aantal fte en Se ten opzichte van de begroting doordat er sprake is geweest van meer uitstroom dan vooraf ingeschat.

4.2.3 Bonus Begeleid Werken

In 2016 is door het Rijk de bonus Begeleid Werken met betrekking tot het jaar 2014 aan de gemeenten uitgekeerd. Deze bonus is € 127.000 hoger dan begroot (begroting: € 300.000/realisatie: € 427.000). Ten tijde van het opstellen van de begroting was de exacte hoogte van de bonus nog onduidelijk. In november 2016 hebben de gemeenten de definitieve beschikkingen van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontvangen. De uitgekeerde bonus bedraagt € 3.000 per Se over het gemiddeld aantal BW-plaatsingen in 2014. Door de invoering van de Participatiewet is 2016 tevens het laatste jaar waarover een bonus voor het begeleid werken wordt ontvangen.

De bonus Begeleid Werken wordt conform afspraak door de gemeenten aan de GR Sw 'Fryslân' ter beschikking gesteld en vervolgens door de GR Sw 'Fryslân' 100% doorbetaald aan Caparis NV omdat de bonus wordt gerealiseerd als gevolg van inspanningen door Caparis NV.

4.2.4 Loon- en personeelskosten Sw

De loonkosten Sw zijn in absolute zin gedaald met € 1.871.000 (3,2%) ten opzichte van 2015. De gemiddelde loonkosten per Sw-medewerker zijn met 1,8% gestegen (van € 29.580 per fte in 2015 naar € 30.120 per fte in 2016). De stijging wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een stijging van de bruto cao-lonen ten opzichte van 2015. Deze stijging wordt enerzijds veroorzaakt door een stijging van de wettelijke minimumlonen, groei in trede binnen een salarisschaal en het na 5 jaar plaatsen van medewerkers op een functieloon (conform cao Sw). Daarnaast zijn de sociale lasten procentueel gestegen.

Gedurende 2016 is geconstateerd dat Caparis de cao voor de sociale werkvoorziening niet helemaal correct heeft toegepast. Caparis heeft vervolgens besloten om desbetreffende medewerkers alsnog het juiste loon uit te betalen. Sw-medewerkers die als gevolg van deze nabetaling nadelige gevolgen ondervinden, worden eveneens door Caparis gecompenseerd. De vastgestelde nabetaling bedraagt circa € 710.000 inclusief eventuele compensaties. Het bedrag tot en met 2015 is € 450.000 en is verwerkt in de jaarrekening 2015. Het resterende bedrag van € 260.000 wordt op grond van de vereisten volgens de verslaggevingsregels in de jaarrekening van 2016 verantwoord.

Caparis heeft met het bestuur van de GR afgesproken dat zij deze kosten voor haar rekening neemt. Het bedrag van € 260.000 is in deze jaarstukken derhalve zowel als kostenpost en bate verwerkt en eveneens zowel als schuld en vordering.

De GR Sw 'Fryslân' is voor het Sw-personeel aangesloten bij bedrijfstakpensioenfondsen Stichting Pensioenfondsen Werk en Integratie en past samen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toe. Er is geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies, in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds.

4.2.5 Loonkosten ambtelijk

De loonkosten ambtelijk kader zijn in absolute zin met € 315.000 gedaald ten opzichte van 2015. De voornaamste oorzaak hiervan is de daling van het aantal ambtelijke kadermedewerkers. In 2016 zijn gemiddeld 5 fte's uitgestroomd. De gemiddelde loonkosten voor het kaderpersoneel zijn gestegen met 0,9% per fte.

De GR Sw 'Fryslân' is voor het ambtelijk personeel aangesloten bij bedrijfstakpensioenfondsen ABP en past samen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toe. Er is geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies, in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds.

De loonkosten ambtelijk worden 100% doorbelast aan Caparis NV.

4.2.6 Financieringskosten

De rentelasten zijn in 2016 gedaald met € 45.000 (2016: € 166.000, 2015: € 211.000). De lagere rentelasten worden veroorzaakt doordat de totaalbehoefte aan financiering, substantieel is gedaald door de positieve bedrijfsresultaten en kasstromen bij Caparis NV. Dit heeft erin geresulteerd dat er in 2016 flink is afgelost op de leningen.

4.3 Verplichte paragrafen BBV

4.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

GR Sw 'Fryslân' heeft al het ambtelijk personeel bij Caparis NV gedetacheerd. Vervolgens vindt een integrale doorberekening plaats aan Caparis NV. Per saldo levert dit geen risico op. De vakantiegeldverplichtingen van zowel het ambtelijk personeel als het personeel met een dienstverband in het kader van de Wsw, zijn niet opgenomen in de jaarrekening van de GR Sw 'Fryslân'. De vakantiegeldverplichting voor ambtelijk personeel is aan Caparis NV doorberekend. Hetzelfde geldt voor het Individueel Loopbaan Budget. In de balans zijn, in overeenstemming met de regelgeving, geen personele verplichtingen meer tot uitdrukking gebracht van een jaarlijks gelijkblijvend niveau. Dit is op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet toegestaan. Het betreft de volgende verplichtingen voor Sw-personeel: vakantiegeld (€ 2.393.000), vakantiedagen (€ 2.658.000), spaarverlof (€ 291.000) en jubilea (€ 1.886.000).

In de paragraaf hierna handelend over de financiering (paragraaf 4.3.3), wordt aangegeven dat de door de GR Sw 'Fryslân' afgesloten leningen worden doorgeleend aan Caparis NV. Het risico voor de GR Sw 'Fryslân' bestaat daarin dat Caparis NV in staat moet zijn aan de vereiste aflossingsverplichtingen te kunnen voldoen. Echter, in praktische zin is dit geen risico omdat dezelfde gemeenten die participeren in de GR Sw 'Fryslân' ook aandeelhouder van Caparis NV zijn. Bovendien heeft Caparis NV zekerheden verstrekt in de vorm van pandrecht op voorraden en debiteuren en een hypotheek op het onroerend goed van Caparis NV. Het weerstandsvermogen van Caparis NV is in 2016 (opnieuw) substantieel verbeterd en is toereikend om de lopende verplichtingen op korte - en middellange termijn te voldoen.

De GR heeft ultimo boekjaar een weerstandsvermogen van € 690.000 in de vorm van eigen vermogen. Er wordt verder geen weerstandsvermogen opgebouwd omdat jaarlijks een positief of negatief resultaat wordt afgerekend met de (deelnemende) gemeenten). Daarnaast zijn de hiervoor beschreven risico's van dien aard dat geen eigen weerstandsvermogen noodzakelijk is.

4.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De GR Sw 'Fryslân' beschikt niet over kapitaalgoederen, deze behoren toe aan Caparis NV.

4.3.3 Financiering

De GR Sw 'Fryslân' treedt op als financier van Caparis NV. Dit houdt in dat de GR Sw 'Fryslân' onder gunstige voorwaarden geld aantrekt en dat vervolgens onder dezelfde voorwaarden doorleent aan Caparis NV. Daarmee is Caparis NV verzekerd van externe financiering tegen optimale condities. Voor de leningen van de GR Sw 'Fryslân' aan Caparis NV zijn door Caparis NV zekerheden gesteld in de vorm van pandrecht op voorraden en debiteuren. Begin 2007 is een hypotheek afgesloten op het onroerend goed van Caparis NV.

In de financieringsovereenkomst tussen de GR Sw 'Fryslân' en Caparis NV is een plafond opgenomen voor de maximale leencapaciteit van Caparis NV. De maximale leencapaciteit van Caparis NV bedraagt 130% van de waarde van de vaste activa. Per 31 december 2016 heeft Caparis NV voor 35% (2015: 65%) aan financiering aangetrokken via de GR Sw 'Fryslân'. Dit vertegenwoordigt een verstrekte financiering van € 4,3 miljoen (2015: € 8,5 miljoen). Gedurende 2016 is de financiering aan Caparis NV derhalve met € 4,2 miljoen gereduceerd.

Omdat de GR Sw 'Fryslân' uitsluitend optreedt als financier van Caparis NV is er geen sprake van een zelfstandig treasurybeleid. Door de integrale doorlening van alle financiering aan Caparis NV zijn de risico's primair verlegd naar Caparis NV. Het belangrijkste risico voor de GR Sw 'Fryslân' betreft de inbaarheid van de aan Caparis NV verstrekte leningen. Echter, in praktische zin is dit geen risico omdat dezelfde gemeenten die participeren in de GR Sw 'Fryslân' ook aandeelhouder van Caparis NV zijn. Voor de secundaire risico's wordt verwezen naar de paragraaf over het weerstandsvermogen. De

gehanteerde financieringsconstructie leidt er toe dat een toetsing aan de kasgeldlimiet en de berekening van de renterisiconorm geen enkele toegevoegde waarde biedt.

Per balansdatum bestaat er nog 1 roll-over lening. Het van toepassing zijnde rentepercentage is begin 2012 middels renteswap omgezet in vaste percentages. Het afsluiten van de renteswap heeft conform het destijds geldende treasury statuut plaatsgevonden. Middels deze renteswap wordt het renterisico op de betreffende roll-over leningen afgedekt. De afgesloten renteswap heeft een directe hedge-relatie met de onderliggende roll-over lening. De renteswap is derhalve niet speculatief van aard. Zolang GR Sw 'Fryslân' aan haar financiële verplichtingen richting de bank voldoet, is er geen sprake van het doen van extra financiële stortingen in geval de renteswap een negatieve marktwaarde heeft. De renteswap heeft per 31 december 2016 een marktwaarde van € 41.000 negatief (2015: € 108.000 negatief). De negatieve waarde is niet in het overzicht van baten en lasten van de GR Sw 'Fryslân' als verlies verantwoord, omdat de swap wordt gewaardeerd tegen aanschafwaarde. Gedurende de looptijd van de renteswap zal de marktwaarde weer nihil worden. De GR Sw 'Fryslân' heeft niet de intentie om de swap te beëindigen.

4.3.4 Ratio's

Omdat de exploitatie in zijn geheel plaats vindt bij Caparis NV en de GR Sw Fryslân in die zin slechts als doorgeefluik functioneert zijn alleen de ratio's van belang die iets zeggen over de liquiditeit en solvabiliteit van de onderneming. De liquiditeit laat zien in hoeverre de onderneming in staat is om haar (directe) opeisbare verplichtingen te voldoen en wordt uitgedrukt in de current ratio: vlottende activa / kort vreemd vermogen. Per balansdatum bedraagt dit 1,2 (2015: 1,2). Dit betekent dat er op korte termijn voldoende liquiditeit is om aan de kortlopende verplichtingen te voldoen.

De solvabiliteit biedt inzicht in de mate waarin de onderneming aan haar verplichtingen kan voldoen en laat zien in hoeverre de onderneming afhankelijk is van schuldeisers. De solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend: $\frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totaal vermogen}} \times 100\%$ en bedraagt 7,7% (2015: 5,2%). Aangezien Caparis NV de verplichtingen draagt die voortvloeien uit de aangehouden financieringen is een laag solvabiliteitsratio acceptabel.

4.3.5 Verbonden partijen

De GR Sw 'Fryslân' heeft als uitvoerend Sw-bedrijf Caparis NV te Drachten aangewezen. Hiermee wordt slechts een contractuele relatie onderhouden. Er is geen bestuurlijke verbondenheid. De aandelen van Caparis NV zijn in handen van de in de GR Sw 'Fryslân' deelnemende gemeenten. De GR Sw 'Fryslân' heeft derhalve geen verbonden partijen in de zin van het BBV.

4.3.6 Bedrijfsvoering

De GR Sw 'Fryslân' heeft geen zelfstandige inhoudelijke bedrijfsvoering, maar is doorgeefluik voor financiering en arbeidscapaciteit aan Caparis NV. De feitelijke bedrijfsvoering vindt daar plaats.

4.3.7 Rechtmatigheid

De regelgeving over de rechtmatigheid in de jaarrekening vraagt om een scherpe afbakening van het rechtmatigheidsbegrip bij gemeenschappelijke regelingen (GR). Dit betekent dat het noodzakelijk is om te komen tot vastlegging van een normenkader en deze ook ter kennis te brengen aan het bestuur van de GR. Bij de accountantscontrole is de rechtmatigheid gerelateerd aan handelingen in het kader van het financieel beheer en de vaststelling of deze in overeenstemming met de wet- en regelgeving zijn. Het gaat hierbij zowel om externe regelgeving als de eigen regels en verordeningen. In de bijlage 'Normenkader Rechtmatigheid' wordt een overzicht gegeven van de thans bekende, op de GR Sw 'Fryslân' van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Omdat de uitvoering van de activiteiten is opgedragen aan Caparis NV, blijkt het normenkader van de in de GR Sw 'Fryslân' blijvende activiteiten beperkt.

In de paragraaf 4.3.3 (Financiering) is toegelicht dat de GR Sw 'Fryslân' in 2012 twee renteswaps heeft afgesloten. Renteswaps zijn risicobeheersingsinstrumenten die zorgdragen voor het afdekken van renterisico's op leningen met een variabele rente. Middels deze renteswaps wordt het renterisico op de

betreffende roll-over leningen afgedekt. De afgesloten renteswaps hebben een directe (hedge)relatie met de twee onderliggende roll-over leningen. De renteswaps zijn derhalve niet speculatief van aard. De renteswaps zijn afgesloten met de ABN-AMRO Bank. Het afsluiten van de renteswaps heeft conform het toen geldende treasury statuut plaatsgevonden. In het najaar van 2012 is geconstateerd dat de ABN-AMRO Bank door een wijziging in het kredietwaardigheidsoordeel niet meer voldoet aan de door de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) gestelde minimumratingeisen. Dit heeft geen negatieve (financiële) gevolgen voor de GR Sw 'Fryslân' omdat er geen voornemens zijn de leningen en de renteswaps die hier betrekking op hebben te beëindigen. Het treasury statuut is 2013 aangepast en voldoet aan de eisen gesteld in de Wet Fido.

5 Jaarrekening

- Balans
- Overzicht van baten en lasten
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de balans
- Toelichting op het overzicht van baten en lasten
- Kengetallen
- Overzicht verdeling subsidiebijdragen

5.1 Balans per 31 december 2016

x € 1.000

	2016	2015
ACTIVA		
Vaste activa		
Financiële vaste activa	4.268	8.469
- overige langlopende leningen	4.268	8.469
Totaal vaste activa	4.268	8.469
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	1.783	879
- overige verstrekte kasgeldleningen	0	0
- overige vorderingen	1.783	879
Liquide middelen	2.905	4.179
- banksaldi	2.905	4.179
Totaal vlottende activa	4.688	5.058
Totaal generaal	8.956	13.527
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen	690	697
-toevoeging bestemmingsreserve		697
-onttrekking bestemmingsreserve	7	
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	4.268	8.469
- onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.268	8.469
Totaal vaste passiva	4.958	9.166
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	3.998	4.361
- overige kasgeldleningen	0	0
- overige schulden	3.998	4.361
Totaal vlottende passiva	3.998	4.361
Totaal generaal	8.956	13.527

5.2 Overzicht van baten en lasten 2016

x € 1.000

	Realisatie	Gewijzigde	Oorspr.	Realisatie
	2016	begroting	begroting	2015
	2016	2016	2016	2015
Baten				
Overige bedrijfsopbrengsten	4.834	5.100	5.100	5.149
(doorbelasting aan Caparis)				
Subsidie gemeenten uitvoering Sw	62.558	62.782	65.804	65.122
Bonus begeleid werken	427	300	250	415
Totaal baten	67.819	68.182	71.154	70.686
Lasten				
Lonen en sociale lasten Sw	57.077	57.573	60.388	58.948
Overige personeelskosten Sw	1.753	1.560	1.590	1.650
Lonen en sociale lasten ambtelijk	4.834	5.100	5.100	5.149
Doorbetaling subsidie begeleid werken	3.654	3.567	3.744	3.760
Doorbetaling bonus begeleid werken	427	300	250	415
Overige kosten GR	81	82	82	69
Totaal lasten	67.826	68.182	71.154	69.991
Financieringsfunctie				
Rentekosten	166	166	166	211
Doorbelaste rentekosten (Caparis)	-166	-166	-166	-213
Saldo van de financieringsfunctie	0	0	0	-2
Resultaat baten, lasten en financiering	-7	0	0	697
Reservemutaties	7			-697
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het algemeen bestuur van het rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam Sw 'Fryslân' heeft in zijn aanwijzingsbesluit van 27 februari 2002 Caparis NV aangewezen als rechtspersoon ten behoeve van de uitvoering van de Wsw in de zin van artikel 2 lid 3 van deze wet.

Zowel het Sw-personeel als het ambtelijk personeel zijn in dienst van GR Sw 'Fryslân'. De lasten verbonden aan het ambtelijke personeel worden volledig doorbelast aan Caparis NV. De (cao gerelateerde) loonkosten en de vervoerskosten van de Sw-medewerkers worden direct gesubsidieerd door de gemeenten aan de GR Sw 'Fryslân'. Nieuwe personeelsleden, niet zijnde Sw-personeel, worden sinds medio 2007 rechtstreeks bij Caparis NV in dienst genomen.

GR Sw 'Fryslân' verstrekt eveneens de noodzakelijke financieringsmiddelen aan Caparis NV. Als zekerheidsstelling heeft GR Sw 'Fryslân' een pandrecht op alle inventaris, machines en voorraden van Caparis NV. Ook het onroerende goed dient als onderpand, daartoe is op 27 januari 2007 een hypotheekakte afgesloten. Deze komt in plaats van een positieve hypotheekverklaring van Caparis NV, afgegeven ten behoeve van GR Sw 'Fryslân' voor alle in haar bezit zijnde onroerende zaken.

De jaarrekening is opgesteld in duizenden euro's. In de jaarrekening is het voorstel tot resultaatbestemming reeds verwerkt. De begroting 2016 is gedurende het boekjaar aangepast, de oorspronkelijke en gewijzigde begroting zijn in het overzicht van baten en lasten weergegeven.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van het BBV. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Financiële vaste activa

Waardering vindt plaats op basis van de verkrijgingsprijs verminderd met eventuele duurzame waardeverminderingen en aflossingen.

Financiële derivaten

Financiële derivaten worden slechts gebruikt ter afdekking van onderliggende transacties. Het beleid is erop gericht de gevolgen van renteschommelingen te beperken. Het renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de marktrente. Het renterisicobeleid is gericht op het minimaliseren van dit renterisico waaraan de activiteiten worden blootgesteld door renteschommelingen. De GR Sw 'Fryslân' kan renteswaps gebruiken voor het beperken van dit renterisico. De hieraan verbonden kosten zijn verwerkt onder de rentelasten.

Financiële derivaten worden, voor zover van toepassing, in de balans gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

Vlottende activa

De uitzettingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De uitzettingen hebben een rente typische looptijd van één jaar of korter.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Netto vlottende schulden

De vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten***Overige bedrijfsopbrengsten***

De post overige bedrijfsopbrengsten omvat het saldo van alle integraal aan Caparis NV doorberekende loonkosten van het ambtelijk personeel.

Subsidies uitvoering Sw

Dit betreft de subsidies van de gemeenten ter financiering van de activiteiten van de GR Sw 'Fryslân'. De van de gemeenten ontvangen bonus voor het uitvoeren van het begeleid werken, wordt doorbetaald aan Caparis.

Lonen Wsw en ambtelijk

Onder de lonen en salarissen worden de loon- en salariskosten van de Sw-medewerkers en de salariskosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het brutobedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen c.q. salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeld- en eindejaar rechten.

Sociale lasten en pensioenpremies

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Eveneens worden de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden, WAO-uitkeringen e.d. hieronder tot uitdrukking gebracht.

Overige kosten GR

De kosten van het secretariaat, de cliëntenraad, accountant en de kosten voor onderzoek naar de toekomst van de sociale werkvoorziening zijn onder de overige kosten GR opgenomen.

Rentekosten

De rentekosten worden berekend op basis van historische kosten.

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

x € 1.000

Financiële vaste activa

Overige langlopende leningen

	2016	2015
Saldo per 1 januari	8.469	10.267
Aflossingen	-4.201	-1.798
Nieuwe leningen	0	0
Saldo per 31 december	4.268	8.469

De financiële vaste activa hebben betrekking op de aan Caparis NV verstrekte langlopende leningen. De looptijden, rentepercentages en leningsvoorwaarden zijn exact gelijk aan de door de GR Sw 'Fryslân' afgesloten onderhandse leningen en eventuele daarop afgesloten derivaten. In 2016 zijn er geen nieuwe langlopende leningen verstrekt.

Vlottende activa

x € 1.000

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2016	2015
- overige vorderingen	1.783	879

Liquide middelen

	2016	2015
- banksaldi	2.905	4.179
Totaal	4.688	5.058

Onder de overige vorderingen staan:

- De van de gemeenten te vorderen bedragen over 2016 ad € 254.000 (2015: € 141.000) voor de bonus Begeleid Werken, de btw-voorbelasting en nog te af te rekenen subsidie;
- De nog met het loon te verrekenen bedragen ad € 67.000 (2015: € 78.000) met name als gevolg van deelname aan het fietsenplan;
- Vooruitbetaalde kosten voor vervoersabonnementen ad € 5.000 (2015: € 16.000);
- Een debiteurenvordering op Caparis ad € 747.000 (2015: € 23.000);
- Een vordering in de rekening courant met Caparis ad € 0 (2015: € 171.000);
- Een vordering op Caparis i.v.m. een cao-nabetaling over 2016 en voorgaande jaren ad. € 710.000 (2015: € 450.000).

De liquide middelen van de GR Sw 'Fryslân' worden aangehouden bij de ABN-AMRO (€ 364.000) en bij de BNG (€ 25.000). Daarnaast wordt een bedrag ad € 2.516.000 aangehouden bij het Rijk. De GR Sw 'Fryslân' is namelijk verplicht tot deelname aan het zogeheten 'schatkistbankieren'. Hierbij worden de (tijdelijk) overtollige liquide middelen dagelijks 'gestald' in een rekening-courantfaciliteit met de Rijksoverheid. De Bank Nederlandse Gemeenten biedt de faciliteit dat het saldo dagelijks automatisch wordt afgeroomd. De belangrijkste geldstromen van de GR lopen dan ook via deze bank. Het is toegestaan om een drempelbedrag aan overtollige middelen buiten de rekening-courantfaciliteit aan te houden. De hoogte van dit drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang van de GR. De drempel is voor 2016 berekend op € 511.365 (0,75% van € 68.182.000). De feitelijk aangehouden gemiddelde saldi over de achtereenvolgende kwartalen in 2016 zijn:

- 1^e kwartaal: € 417.494
- 2^e kwartaal: € 460.216
- 3^e kwartaal: € 387.373
- 4^e kwartaal: € 363.944

De gemiddelde saldi over alle vier kwartalen van 2016 zijn lager dan het gestelde drempelbedrag. De GR Sw 'Fryslân' heeft een rekening-courantfaciliteit bij de BNG van € 1.361.000. De rekening-courant faciliteit met de ABN-AMRO is opgezegd in 2015 omdat deze faciliteit niet nodig is.

Vaste passiva
€ 1.000

Eigen vermogen

	2016	2015
Bestemmingsreserve		
Saldo 1 januari	697	0
Toevoeging 2015		697
Onttrekking 2016	7	
Saldo per 31 december	690	697

In 2015 is een bestemmingsreserve gevormd waarmee wordt voorzien in de aanpassing van het beleid rond de herstructurering van Caparis NV als gevolg van de invoering van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2015. In 2016 is uit deze reserve € 7.000 onttrokken voor de gereleerde kosten.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

	2016	2015
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
- Aflossing komend jaar	1.007	4.201
- Looptijd korter dan 5 jaar	2.601	3.128
- Looptijd langer dan 5 jaar	660	1.140
Saldo per 31 december	4.268	8.469
 Rentevoet	 2,61%	 2,28%
Rentelast	166	213

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken. Het in 2016 af te lossen bedrag bedroeg € 4.201.000. De hieraan verbonden swap is daarbij ook afgelopen. De onderhandse geldleningen bestaan op 31 december 2016 nog voor een bedrag van € 908.000 uit de nog overblijvende roll-over lening. Voor deze lening, gefinancierd met variabele rente, is het risico beperkt door het afsluiten in februari 2012 van een renteswap, waarmee de rente is gefixeerd. Er is geen intentie de renteswap voortijdig te beëindigen.

Het af te lossen bedrag over 2017 bedraagt € 1.007.000. De verwachte rentelast voor de vaste schulden voor het begrotingsjaar 2017 bedraagt € 83.000. Bij deze bedragen is rekening gehouden met de aflossing van de roll-over lening ultimo 2016, zoals hiervoor vermeld.

Vlottende passiva

x € 1.000

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2016	2015
- overige schulden	3.998	4.361
Totaal	3.998	4.361

Bij de overige schulden zijn de volgende bedragen opgenomen (zie ook toelichting vlottende activa):

- Terug te betalen subsidie uitvoering Sw 2016 ad € 672.000 (2015: € 1.228.000), dit bedrag heeft grotendeels betrekking op de bij de GR Sw 'Fryslân' aangesloten gemeenten;
- Te betalen loonheffing, pensioenpremies en personele inhoudingen € 1.848.000 en btw € 282.000 (2015: resp. 1.929.000 en € 245.000);
- op balansdatum te betalen - en vooruit ontvangen posten (crediteuren, loonvoorschotten, accountantskosten, subsidie/bonus BW en door-/terug te betalen ziekengeld) ad € 509.000 (2015: € 509.000);
- Aan Caparis NV te betalen in rekening courant ad € 232.000 (2015: € 0 vordering);
- Vakantiegeldverplichting kader personeel in dienst van de GR ad. € 195.000. (eenmalig in verband met invoering Individueel Keuze Budget)
- Een schuld aan een deel van de SW-medewerkers i.v.m. een cao-nabetaling over 2016 en voorgaande jaren ad. € 260.000, dit bedrag wordt teruggevorderd/-ontvangen van Caparis NV (2015: € 450.000).

Gebeurtenissen na balansdatum

De gebeurtenissen die zich na balansdatum hebben voorgedaan en die nog wezenlijk van invloed zijn geweest, zijn verwerkt in de gepresenteerde cijfers.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overige bedrijfsopbrengsten

Dit betreft de loonkosten van het gedetacheerde ambtelijk personeel wat is doorbelast aan Caparis NV.

Subsidie gemeenten uitvoering SW

x € 1.000

	realisatie 2016	begroot 2016 (gew.)	realisatie 2015
Subsidie GR gemeenten	60.941	61.137	62.707
Subsidie overige gemeenten	1.617	1.645	1.718
Totaal	62.558	62.782	64.425
Subsidie Rijk (Irrgang/Bussemaker)			697
Totaal			65.122

De loon-, vervoer- en overige cao gerelateerde kosten van het Sw-personeel komen, samen met de eigen kosten van de GR Sw 'Fryslân', ten laste van de exploitatie van de GR Sw 'Fryslân'. Ook de bijbehorende geldstromen worden binnen de GR Sw 'Fryslân' verantwoord. De kosten van de GR Sw 'Fryslân' worden door middel van bevoorschotting gefinancierd door de aangesloten en niet-aangesloten gemeenten, die Sw'ers hebben geplaatst bij de GR Sw 'Fryslân'. Een eventueel tekort of overschot op het (bevoorschot) subsidieresultaat in enig jaar wordt direct verrekend in de bijdrage van de bij de GR Sw 'Fryslân' aangesloten gemeenten. De uiteindelijk benodigde subsidie van de deelnemende GR-gemeenten komt uit op € 28.810 per SE (2015: € 28.543 per SE). Hierbij is gerekend met een gerealiseerd aantal SE, op basis van de woonsituatie per ultimo 2015 en correcties daarop waaronder beëindiging van de dienstverbanden in 2016, door de deelnemende gemeenten van totaal 2.115,3 (2015: 2.196,9). In de gewijzigde begroting is uitgegaan van een subsidie van € 28.989 per SE. De overige gemeenten betalen een afgesproken subsidiebedrag van € 25.300 (Friesland) en € 25.100 (overig) per SE en daarnaast nog een aanvullende gemeentelijke bijdrage (totaal 52 SE).

Vanaf 2015 is er geen door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgestelde taakstelling meer voor de deelnemende gemeenten van de GR Sw 'Fryslân'. De gemeenten houden zelf het aantal SE bij wat zij realiseren bij andere Sw-bedrijven. Dit wordt vanaf 2015 niet meer gerapporteerd in de jaarstukken van de GR.

Als uitgangspunt voor de afrekening van de subsidie over 2016 is genomen de woonsituatie van de medewerkers per ultimo 2015. Het ministerie heeft de financiële budgetten namelijk verdeeld op basis van dit uitgangspunt. Daarbij zijn de aantallen gecorrigeerd met de personen (SE) die naadloos zijn overgenomen door andere SW-uitvoerders. Ook de medewerkers die direct een dienstverband hebben bij enkele van de deelnemende gemeenten zijn gecorrigeerd omdat ze direct voor rekening van de betreffende gemeente komen. Tenslotte is ook rekening gehouden met beëindiging van dienstverbanden in de loop van 2016.

Bij Caparis NV is feitelijk over 2016 een gemiddeld aantal van 2.098,8 SE gerealiseerd voor de deelnemende GR-gemeenten en 64,1 SE voor de niet-deelnemende gemeenten. De gemiddelde realisatie ligt voor de deelnemende GR-gemeenten 10,2 SE beneden het begrote aantal en voor de niet-deelnemende gemeenten 0,9 SE. Van het gerealiseerde aantal SE hebben in 2016 gemiddeld 144,4 SE (129,5 fte's) een dienstbetrekking door een plaatsing in Begeleid Werken.

De Rijksbijdrage maakt vanaf 2015 onderdeel uit van het participatiebudget en wordt niet meer zichtbaar gemaakt in een bedrag per SE. De aanvullende gemeentelijke bijdrage per SE wordt gevraagd aan de niet-deelnemende gemeenten. De bijdragen hiervoor over 2015 zijn verwerkt in het resultaat 2016. Omdat de omvang van de bijdragen over 2016 nog niet bekend is, zullen deze bijdragen op basis van de werkelijke ontvangsten worden verwerkt in 2017.

Bonus begeleid werken*x € 1.000*

	realisatie 2016	begroot 2016 (gew.)	realisatie 2015
Ontvangen bijdrage	427	300	415
Doorbetaling aan Caparis	<u>-427</u>	<u>-300</u>	<u>-415</u>
Totaal	0	0	0

De bonus Begeleid Werken, welke de gemeenten van het Rijk ontvangen voor het plaatsen van Sw-medewerkers in een begeleid werken (BW) dienstverband, wordt door de gemeenten betaald aan de GR Sw 'Fryslân'. De GR Sw 'Fryslân' heeft Caparis NV opdracht gegeven om het begeleid werken uit te voeren en betaalt derhalve het bedrag, conform de gemaakte afspraken, door aan Caparis NV. De in 2016 ontvangen bonus heeft betrekking op de realisatie in 2014. In dat jaar zijn er 142,4 SE aan BW-plaatsingen door Caparis NV gerealiseerd. De bonus bedraagt € 3.000 per geplaatste SE. In verband de invoering van de Participatiewet, is 2014 het laatste jaar dat een bonus voor het begeleid werken wordt ontvangen.

Lonen, salarissen en sociale lasten SW*x € 1.000*

	realisatie 2016	begroot 2016 (gew.)	realisatie 2015
Loonkosten	46.094	44.744	46.970
Sociale lasten	8.104	8.054	8.135
Pensioenpremie	3.806	5.369	4.779
Ontvangen ziekengeld/WAO	<u>-927</u>	<u>-594</u>	<u>-936</u>
Totaal	57.077	57.573	58.948

De gewijzigde begroting (exclusief Begeleid Werken) is gebaseerd op een realisatie van gemiddeld 1.910 fte's. Er is een gemiddelde bezetting gerealiseerd van 1.895 fte's (2015: 1.993 fte's). De begrote loonkosten bedragen € 30.143 per fte. De werkelijke loonkosten bedragen in 2016 € 30.120 per fte (2015: € 29.580). Een fte is een fulltime arbeidsplaats à 36 uur.

Onder de loonkosten wordt een Cao-nabetaling over 2016 ad. € 260.000 verantwoord (2015:

€ 450.000 over de periode van (medio) 2008 t/m 2015). Deze nabetaling houdt verband met een niet volledige naleving van de cao op het punt van de Individuele Ontwikkelingsplannen (IOP's).

Met Caparis is echter afgesproken dat het bedrag voor haar rekening komt, derhalve is deze nabetaling kostenneutraal voor de GR.

Overige personeelskosten SW*x € 1.000*

	realisatie 2016	begroot 2016 (gew.)	realisatie 2015
Vervoerskosten	1.602	1.410	1.480
CAO gerelateerde kosten	151	150	170
Totaal	1.753	1.560	1.650

Voor de kosten van het vervoer ontvangt Caparis een subsidie van de GR gelijk aan de werkelijke kosten van het vervoer.

De cao gerelateerde kosten hebben betrekking op de verplichte uitgaven op basis van de cao, hieronder vallen onder andere de vergoedingen voor jubilea- en overlijdensuitkeringen.

Lonen en sociale lasten ambtelijk*x € 1.000*

	realisatie 2016	begroot 2016 (gew.)	realisatie 2015
Loonkosten	3.869	3.914	4.115
Sociale lasten	506	568	509
Pensioenpremie	459	618	520
Ontvangen ziekengeld/WAO	0	0	0
Subtotaal	4.834	5.100	5.144
Kosten gepensioneerd	0	0	5
Totaal	4.834	5.100	5.149

In de begroting is met een ambtelijke bezetting gerekend van 76 dienstverbanden (fte's) in de GR Sw 'Fryslân'. De werkelijke bezetting bedraagt over 2016 gemiddeld 72 fte's (2015: 77 fte's). De loonkosten per fte (exclusief kosten gepensioneerd) waren begroot op € 67.105 per fte. De werkelijke kosten van deze dienstverbanden, exclusief kosten gepensioneerd, bedragen € 67.187 per fte (over 2015: € 66.579 per fte).

In 2016 zijn door werkgevers en werknemers afspraken gemaakt over een nieuwe cao. Met ingang van 1 januari 2016 hebben medewerkers 3% loonsverhoging gekregen.

De kosten met betrekking tot het ambtelijk personeel worden volledig doorbelast aan Caparis NV.

Met ingang van 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing. De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-)publieke instelling.

De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt voor 2016 € 179.000 (2015: € 178.000). Voor toezichthouders geldt een afzonderlijke norm. De bezoldigingsnorm voor toezichthouders is gesteld op 15% en 10% (2015: 15% en 10%) van de toepasselijke norm voor de voorzitter van de toezichthouders respectievelijk de leden van de toezichthouders.

Het Dagelijks Bestuur van de GR Sw 'Fryslân' voert de operationele leiding van de GR Sw 'Fryslân' uit. Het Algemeen Bestuur houdt toezicht op het Dagelijks Bestuur. Beide besturen vallen daarmee

onder de reikwijdte van de WNT. Zowel het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur ontvangen voor hun taken geen bezoldiging van de GR Sw 'Fryslân', met uitzondering van de secretaris. Er is door de GR Sw 'Fryslân' voldaan aan de kaders van de WNT. In de voorgeschreven tabel voor de WNT zijn de bedragen opgenomen in deze jaarrekening (zie overzicht op blz. 32).

Overige kosten GR

x € 1.000

	realisatie 2016	begroot 2016 (gew.)	realisatie 2015
Overige kosten GR	81	82	69

Onder deze post zijn de direct door de GR Sw 'Fryslân' gemaakte kosten opgenomen, waaronder de kosten van het secretariaat, de cliëntenraad en de accountants- en (mogelijke) advies- en onderzoeks-kosten. Deze kosten komen ten laste van het resultaat van de GR Sw 'Fryslân'.

Aan de overige kosten zijn toegevoegd de kosten (€ 7.000) welke zijn onttrokken aan de in 2015 gevormde bestemmingsreserve ten behoeve van de aanpassing van het beleid rond de herstructurering van Caparis NV.

Financieringsfunctie

x € 1.000

	realisatie 2016	begroot 2016 (gew.)	realisatie 2014
Rente leningen	166	166	213
Rente rekening courant	0	0	-2
Totaal	166	166	211
Doorbelaste rentekosten	-166	-166	-213

Het gemiddelde rentepercentage over de vaste geldleningen bedroeg 2,61% (2015: 2.28%).

De rentekosten die betrekking hebben op de voor Caparis NV aangetrokken financiering (€ 166.000), worden volledig doorbelast aan Caparis NV. Vanwege de lage rentevergoeding op aangehouden te-goeden is geen rentevergoeding ontvangen en is het saldo van de financieringsfunctie over 2016 derhalve € 0 (2015 € 2.000 positief).

5.6 Kengetallen

	2012	2013	2014	2015	2016
Bezetting					
<i>Gemiddeld aantal Sw-ers:</i>					
- in fte's	2.192	2.178	2.201	2.123	2.024
- waarvan beugel.werken (fte's)	128	124	127	130	129
- in Se's	2.325	2.316	2.344	2.262	2.163
 Taakstelling deelnemende gemeenten in Se's	2.332	2.321	2.429		
Geplaatst bij andere uitvoerders Sw	-87	-85	-138		
Opdracht/realisatie t.b.v. deelnemende gemeenten in Se's	2.245	2.236	2.291	2.197	2.153
Door derden gemeenten geplaatst bij Caparis	82	82	66	65	64
Opdracht incl. derden	2.327	2.318	2.357	2.262	2.217
 Onder(-)/overrealisatie (+)	-2	-2	-13	0	0
 Wachtlister per 31 december *)	483	315	154	0	0
*) opgeheven per 1 januari 2015					
 Ziekteverzuim Sw	13,7%	14,5%	14,2%	13,2%	13,7%
Ziekteverzuim ambtelijk	5,3%	5,1%	4,8%	2,5%	3,8%

5.7 Overzicht verdeling subsidiebijdragen

De subsidie per SE van de deelnemende GR-gemeenten is voor 2016 bepaald op een bedrag benodigd ter dekking van de loon-, vervoers- en overige cao gerelateerde kosten betreffende het Sw-personeel en de apparaatskosten van de GR. De bijdrage wordt per gemeente afgerekend op basis van de aantallen SE's bij Caparis NV uitgaande van de woonsituatie van de medewerker per ultimo 2015 (corrigeert in 2016 met naadloze overplaatsingen en directe dienstverbanden bij (enkele) aangesloten gemeenten). De niet deelnemende gemeenten betalen een afgesproken subsidie (Friesland € 25.300 en overig € 25.100) en (veelal) een aanvullende bijdrage.

	<i>aantal SE's</i>	<i>bedrag €</i>
	31-12-2016	*€ 1.000
Achtkarspelen	191,76	5.524
Heerenveen	350,33	10.093
Leeuwarden	523,63	15.085
Ooststellingwerf	144,80	4.172
Opsterland	145,90	4.203
Smallingerland	409,15	11.787
Tytsjerksteradiel	157,48	4.537
Weststellingwerf	192,29	5.540
Totaal deelnemende gemeenten	2.115,34	60.941
Bijdrage niet deelnemende gemeenten	62,48	1.617
Totaal	2.177,82	62.558

6 Opmaak en Vaststelling

Opgemaakt op 19 april 2017

Namens het Dagelijks Bestuur

E. van Esch, voorzitter

M. Prins, secretaris

De jaarstukken 2016 zijn vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van GR Sw "Fryslân" op 2017.

E. van Esch, voorzitter

M. Prins, secretaris

7 Normenkader rechtmatigheid 2016

<i>Proces / activiteit</i>	<i>Interne regelgeving (financieel)</i>	<i>Externe regelgeving (financiële regelgeving)</i>
Uitgaven		
Salarissen (ambtenaren en WsW)	Gemeenschappelijke regeling (GR)	Fiscale wetgeving
	Bezoldigingsverordening	Pensioenwetgeving
	Directiestatuut	CAR/UWO
	Mandateringsbesluit	Coördinatiewet Sociale Verzekeringen
	Procuratieregeling	Zorgverzekeringswet
		Wet Bescherming Persoonsgegevens
		Gemeentewet
		Provinciewet
		Wet gemeenschappelijke regelingen
		Ambtenarenwet
		cao WsW
		Wet Sociale Werkvoorziening
Inkopen/investeringen	Gemeenschappelijke regeling (GR)	Uniform aanbestedingsreglement (UAR 2006)
		Aanbestedingsweg 2012
	Mandateringsbesluit	Gemeentewet
	Procuratieregeling	
Rente	Treasurystatuut	Wet Fido
Treasury	Treasurystatuut	Wet Fido
	Gemeenschappelijke regeling (GR)	Gemeentewet
	Directiestatuut	Provinciewet
	Mandateringsbesluit	
Inkomsten		
Bijdrage deelnemende gemeenten	Gemeenschappelijke regeling (GR)	Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
Rijksvergoeding	Gemeenschappelijke regeling (GR)	Wet Sociale Werkvoorziening
		Besluit uitvoering Sociale werkvoorziening en begeleid werken (Buswbw)
Rente	Treasurystatuut	Wet Fido

8 Samenstelling van algemeen bestuur per 31 december 2016

Dhr. J. Stellinga	- lid	- Gem. Achtkarspelen
Mw. C. van der Laan	- lid	- Gem. Heerenveen
Dhr. A. Ekhart	- lid	- Gem. Leeuwarden
Dhr. E. van Esch	- voorzitter/lid	- Gem. Ooststellingwerf
Dhr. W. Kooistra	- lid	- Gem. Opsterland
Dhr. R. Haverkort	- lid	- Gem. Smallingerland
Mw. H. Rijpstra	- lid	- Gem. Tytsjerksteradiel
Dhr. C. Trompetter	- lid	- Gem. Weststellingwerf
Mw. M. Prins	- secretaris	

De voorgeschreven tabel WNT inzake de bezoldiging van de topfunctionarissen

functie(s)	voorzitter of lid	naam	ingangsdatum lid bestuur	einddatum lid bestuur	beloning	belastbare vaste en variabele onkosten- vergoeding	voorzienin- gen beloning betaalbaar op termijn	uitkeringen wegens beëin- diging van het dienstverband
bestuur	- lid	Mw. G. Postma	jun-14	dec-16	0	0	0	0
bestuur	- lid	Dhr. J. Stellinga	dec-16	jun-18	0	0	0	0
bestuur	- lid	Mw. C. van der Laan	jun-14	jun-18	0	0	0	0
bestuur	- lid	Dhr. A. Ekhart	jun-14	jun-18	0	0	0	0
bestuur	- voorzitter/lid	Dhr. E. van Esch	jun-14	jun-18	0	0	0	0
bestuur	- lid	Dhr. W. Kooistra	jun-14	jun-18	0	0	0	0
bestuur	- lid	Mw. N. Ketelaar	jun-14	nov-16	0	0	0	0
bestuur	- lid	Dhr. R. Haverkort	nov-16	jun-18	0	0	0	0
bestuur	- lid	Mw. H. Rijpstra	jun-14	jun-18	0	0	0	0
bestuur	- lid	Dhr. C. Trompetter	jun-14	jun-18	0	0	0	0
Wvd. Alg. dir	*	Dhr. K. Weissenbach	okt-15	t/m 11 feb	0	0	0	0
Alg. Directeur	*	Dhr. B. Gerrits	v.a. 12 feb	dec-16	0	0	0	0
Alg. Directeur a.i.	*	Dhr. P. Lincklaen Arr	v.a. 1 juli	jun-17	0	0	0	0

* In dienst/bezoldigd via Caparis NV

9 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling SW Fryslân

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting, verantwoording provincies en gemeenten.
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 februari 2013.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2016.
- Het overzicht van baten en lasten over 2016.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door de gemeenschappelijke regeling opgestelde controleprotocol en Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 678.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in het controleprotocol zoals door het algemeen bestuur is vastgesteld op 15 februari 2013.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 33.900 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen
- Bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting, verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting, verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting, verantwoording provincies en gemeenten. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 februari 2013.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 februari 2013 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 19 april 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. H. Kuperus RA

Bijlage: verantwoordingsinformatie bezetting Wsw 2016

(Gebaseerd op eerdere verantwoording regeling informatieverstrekking SISA)

Gegevens Wsw per gemeente van de GRSW Fryslân over jaar t= 2015			
Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_deel openbaar lichaam 2015	Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	GG code	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren (afger. op 2 decimalen).
Openbaar lichaam o.g.v. Wgr	1 Achtkarspelen	59	194,39
	2 Arnhem	202	1,00
	3 Dantumadiel	1891	5,92
	4 De Friese Meren	1921	0,04
	5 De Fryske Marren	1940	11,78
	6 Doetinchem	222	0,10
	7 Dongeradeel	58	2,35
	8 Dordrecht	505	1,00
	9 Ferwerderadiel	1722	1,90
	10 Franekeradeel	70	3,11
	11 Groningen	14	1,00
	12 Grootegast	15	3,19
	13 Heerenveen	74	360,66
	14 het Bildt	63	3,69
	15 Kollumerland en Nieuwkruisland	79	2,00
	16 Krimpenerwaard	1931	0,16
	17 Leeuwarden	80	545,62
	18 Leeuwarderadeel	81	11,03
	19 Loon op Zand	809	1,00
	20 Menameradiel	1908	4,44
	21 Meppel	119	1,00
	22 Noordoostpolder	171	1,00
	23 Ooststellingwerf	85	157,42
	24 Opsterland	86	152,72
	25 Smallerland	90	418,96
	26 Steenwijkerland	1708	2,11
	27 Súdwest Fryslân	1900	3,95
	28 Tytsjerksteradiel	737	163,77
	29 Venlo	983	0,50
	30 Westerveld	1701	2,47
	31 Weststellingwerf	98	203,37
	Totaal		2.261,65